

CYPE(5)-26-20 - Papur i'w nodi 4

Senedd Cymru

Y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg

Welsh Parliament

Children, Young People and Education Committee

Kirsty Williams AS, y Gweinidog Addysg

Dyddiad | Date: 22 Hydref 2020

Pwnc | Subject: **Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru): Cyfnod 1**

Annwyl Kirsty,

Diolch i chi, ynghyd â'ch swyddogion, am fod yn bresennol yng nghyfarfod y Pwyllgor yr wythnos hon i roi tystiolaeth lafar ar egwyddorion cyffredinol y Bil Cwricwlwm ac Asesu (Cymru).

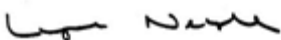
Yn ystod y cyfarfod gwnaethoch ymrwymo i ddarparu'r canlynol:

- esboniad ysgrifenedig o ran pam mae Llywodraeth Cymru yn teimlo y byddai'n amhriodol gosod dyletswyddau ar bersonau / cyrff perthnasol sy'n arfer swyddogaethau o dan y Bil i roi sylw dyledus i Gonfensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn (CCUHP) ac mai dim ond y Llywodraeth a'r Gweinidogion ddylai fod yn gyfrifol am ddyletswyddau o'r fath;
- manylion y gwelliant/gwelliannau yr ydych yn bwriadu eu cyflwyno, pe bai'r Bil yn symud ymlaen i Gyfnod 2, mewn perthynas â gofynion i addysgu Saesneg cyn 7 oed, gan alluogi'r cysyniad o drochi yn y Gymraeg;
- diweddariad ar yr amcangyfrif o gostau'r Bil yn dilyn ailddechrau a chwblhau gwaith perthnasol gyda rhanddeiliaid.

Gwnaethom hefyd nodi y byddem yn ysgrifennu atoch gyda chwestiynau nas cyrhaeddwyd yn ystod y sesiwn gan fod amser yn brin. Gweler y rhain wedi'u rhestru yn yr atodiad i'r llythyr hwn.

Yng ngoleuni ein dyddiad cau, sef 4 Rhagfyr, ar gyfer cyflwyno adroddiad, byddwn yn ddiolchgar iawn o gael y wybodaeth ysgrifenedig hon erbyn dydd Iau 5 Tachwedd.

Yn gywir,

Lynne Neagle AS

Cadeirydd

Croesewir gohebiaeth yn y Gymraeg a'r Saesneg/We welcome correspondence in both English and Welsh

Senedd Cymru

Bae Caerdydd, Caerdydd, CF99 1SN

 SeneddPPIA@senedd.cymru

 0300 200 6565

Welsh Parliament

Cardiff Bay, Cardiff, CF99 1SN

 SeneddCYPE@senedd.wales

 0300 200 6565

ATODIAD

Ni chyrrhaeddwyd y cwestiynau isod yn ystod y sesiwn ar 21 Hydref. Byddai'r Pwyllgor yn ddiolchgar o gael ateb ysgrifenedig i lywio ei adroddiad a'i argymhellion.

Dull y Bil

- A ydych yn parhau yn gwbl hyderus mai'r dull y mae'r Bil yn ei osod ar gyfer y Cwricwlwm newydd i Gymru, gan ddarparu lefel uchel o hyblygrwydd i ysgolion a disgresiwn i benaethiaid drwy roi terfyn ar gwricwlwm cenedlaethol sydd wedi'i ragnodi'n drwm, yw'r ffordd orau o wella ysgolion a chodi safonau yn gyffredinol? Rydych wedi tynnu sylw at ddiffygion y system bresennol fel rhan o'r rheswm dros newid, ond sut gallwch fod yn sicr y bydd y math penodol hwn o newid yn gwella, yn hytrach na'n gwaethygu, safonau a pherfformiad ysgolion?
- Rydych wedi egluro sut y bydd materion fel iechyd meddwl a llesiant, a chydardoldeb ac amrywiaeth, yn cael eu haddysgu fel rhan o'r Cwricwlwm i Gymru, drwy'r Meysydd Dysgu a Phrofiad, Cod yr Hyn sy'n Bwysig a'r canllawiau statudol, ac wedi dadlau nad oes angen iddynt gael eu cynnwys ar wyneb y Bil. Pam nad yw'r dull hwn yn cael ei ystyried yn ddigonol yn achos Addysg Cydberthynas a Rhywioldeb a Chrefydd, Gwerthoedd a Moeseg, sydd ill dau yn elfennau gorfodol a bennir ar wyneb y Bil?

Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg

- Rydym wedi cael tystiolaeth gan sefydliadau ffydd, sy'n nodi, er bod yr addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg enwadol a ddarperir gan ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir eisoes yn "blwraliaethol", ac y bydd yn parhau i fod yn blwraliaethol, y bydd ei gwneud yn ofynnol iddynt ddylunio a darparu (os gofynnir am hynny) addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg **sy'n cyd-fynd â'r** maes llafur cytunedig yn gallu peri i ysgolion unigol dorri rheolau gweithredoedd ymddiriedolaeth yr ysgol. Ai dyma'ch dealltwriaeth chi o'r sefyllfa?
- A yw'n bosibl i addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg enwadol **gyd-fynd** â'r maes llafur cytunedig, hyd yn oed pan fo'r addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg enwadol yn blwraliaethol?
- Os nad yw'n bosibl, a yw'n dilyn y bydd yn rhaid i ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir bob amser ddylunio dau faes llafur (un sy'n cyd-fynd â gweithredoedd ymddiriedolaeth yr ysgol / daliadau'r grefydd, ac un sy'n cyd-fynd â'r maes llafur cytunedig)?
- Pam mae'r sefyllfa'n wahanol i ysgolion gwirfoddol a reolir, y mae'n ofynnol iddynt ddylunio a darparu addysg crefydd, gwerthoedd a moeseg **gan roi sylw** i'r maes llafur cytunedig? A yw'r ffaith mai dim ond **rhoi sylw** i'r maes llafur cytunedig y mae'n rhaid iddynt ei wneud yn golygu ei bod yn haws iddynt ddarparu un maes llafur sy'n gwneud hyn ac, sydd ar yr un pryd, yn **cyd-fynd â** gweithredoedd ymddiriedolaeth / ddaliadau'r grefydd o ran yr ysgol.
- Gwnaethoch nodi nad oes data ffurfiol yn cael eu casglu ar nifer y rhieni sy'n tynnu eu plant o wersi addysg rhyw ar hyn o bryd ond y credir ei fod, yn anecdotaidd, yn nifer fach iawn. A yw'r un peth yn wir o ran nifer y rhieni sy'n tynnu eu plant o wersi addysg grefyddol ar hyn o bryd?
- O ystyried bod hwn yn Gwricwlwm pwrpasol i Gymru, pam mae adran 62 o'r Bil yn cyfeirio at draddodiadau crefyddol ac argyhoeddiadau athronyddol nad ydynt yn grefyddol ym "Mhrydain Fawr", yn hytrach nag yng "Nghymru", yn y gofyniad o ran Crefydd, Gwerthoedd a Moeseg?